

Motion till riksdagen 2010/11:A395

av **Penilla Gunther (KD)**

Stöd vid start av näringsverksamhet

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att utreda möjligheten att införa ”särskilt stöd vid start av näringsverksamhet” för fler grupper än i dag.

Motivering

Syftet med stöd till start av näringsverksamhet är att ge arbetslösa, som inte kan få ett arbete och som har förutsättningar för att starta egen verksamhet, bidrag till försörjningen under inledningsskedet av verksamheten.

Stödet får lämnas till den som är arbetslös eller riskerar bli arbetslös och är arbetssökande på Arbetsförmedlingen från 25 års ålder, för personer med funktionshinder och för dem som uppfyller villkoren för att delta i arbetslivsintroduktionen. Även till dem som deltar inom jobb- och utvecklingsgarantin, som inte har fyllt 25 år, kan stödet anvisas. Stöd kan också ges till den som är bosatt inom ett stödområde även om personen inte är arbetslös.

Stödet lämnas till personer som bedöms ha goda förutsättningar att driva företag. Därtill krävs att verksamheten bedöms få en tillfredsställande lönsamhet och ge varaktig sysselsättning. Vidare får stödet inte snedvrída konkurrensförutsättningarna för annan verksamhet. Stöd till start av näringsverksamhet får inte lämnas till verksamheten inom jordbruks- och transportsektorn, dock kan undantag göras för taxiverksamhet.

Den sökande lämnar in en affärsidé till Arbetsförmedlingen, som med hjälp av ekonomiskt sakkunniga sedan tar ställning till om den sökande bedöms ha förutsättningar för att bedriva verksamheten och om övriga villkor är uppfyllda.

Som förberedelse för starten och stöd under inledningsskedet kan Arbetsförmedlingen på vissa håll erbjuda informationsträffar, rådgivning och nyföretagarkurs. Stöd lämnas normalt under högst sex månader. Förlängning kan

Fel! Okänt namn på

endast göras på grund av sjukdom eller att myndighetstillstånd, som behövs för verksamheten, blivit försenat.

Det ekonomiska stöd som lämnas är ett så kallat aktivitetsstöd. Den som är berättigad till ersättning från arbetslöshetskassa får aktivitetsstöd motsvarande arbetslöshetsersättningen, dock lägst 320 kronor per dag för heltid. Den som inte uppfyller villkoren för ersättning från arbetslöshetskassa får aktivitetsstöd med 223 kronor per dag. Stödet, som kan reduceras om den sökande också har andra inkomster, betalas ut av Försäkringskassan en gång per månad.

Riksrevisionen har i ”RiR 2008:24” granskat effekterna av stöd till start av näringsverksamhet. I rapporten framgår att det enligt nationalekonomisk teori och forskning kan finnas både negativa och positiva effekter av arbetsmarknadspolitiska åtgärder. Till de positiva effekterna hör förbättrad matchning mellan arbetssökande och lediga platser samt att de arbetssökandes konkurrenskraft och produktivitet ökar. Bland de negativa effekterna nämns att de som är med i ett arbetsmarknadspolitiskt program kan minska eller helt upphöra med sitt arbetssökande. Det finns även undanträngningseffekter, det vill säga att en person som anställs med hjälp av en subvention ändå skulle ha anställts av samma arbetsgivare eller att personen anställs i stället för någon annan. När det gäller start av näringsverksamhet är det möjligt att den person som tar del av stödet hade startat företag även utan stöd. Därtill finns risk för konkurrenssnedvridning, när sysselsättningen minskar eller trängs undan på grund av någon åtgärd. Risken för detta är sannolikt störst på lokala marknader och särskilt inom tjänstesektorn, där lönekostnaderna utgör en stor del av företagets totala kostnader.

Riksrevisionens samlade bedömning är att stöd till start av näringsverksamhet har positiva effekter och att det förefaller vara ett framgångsrikt program, även om det också är förenat med vissa negativa effekter. Enligt Riksrevisionens bedömning 2008, bör det finnas utrymme för att expandera volymer. Riksrevisionen anser att stödet i högre utsträckning bör prioriteras bland de arbetsmarknadspolitiska programmen, med fortsatt hänsyn till att stödet riktar sig till lämpliga personer.

I budgetproposition 2010/11 UO 14 framgår att stöd till start av näringsverksamhet har det bästa resultatet av alla arbetsmarknadspolitiska program. Andelen som hade sysselsättning 90 dagar efter avslutad insats uppgick till 84 procent under 2009. Under 2007 och 2008 var motsvarande siffra 85 respektive 86 procent.

Riksrevisionen efterfrågade i ”RiR 2008:24” ökade volymer. Under 2009 ökade också volymerna med 1 800 deltagare, vilket innebar att totalt 6 400 personer erhöll stöd till start av näringsverksamhet. År 2010 ökade antalet som deltog i programmet markant. Under årets första fyra månader skedde en ökning med hela 3 400 deltagare i förhållande till samma period föregående år. Det är fler ungdomar, utrikesfödda och personer med en funktionsnedsättning som medför nedsatt arbetsförmåga som har fått stödet 2010 än 2009. En orsak är att insatsen bland annat kan erbjudas inom jobbgarantin för ungdomar. Jag ser mycket positivt på de ökade volymerna.

Idag finns också ett ”särskilt stöd vid start av näringsverksamhet”. Stödet får lämnas till personer som är arbetslösa och som har en funktionsnedsätt-

Fel! Okänt namn på

ning som medför nedsatt arbetsförmåga. Stödet får även lämnas till flera personer som gemensamt etablerar verksamhet – högst 60 000 kronor per person. Stödet utgår för att inhandla utrustning och andra kostnader i samband med starten av verksamheten. Det kan kombineras med stöd till start av näringsverksamhet. Om näringsverksamheten läggs ner eller säljs inom tre år efter det att stödet lämnades ska det betalas tillbaka helt eller delvis.

I uppstartsskedet kan det vara svårt för den enskilde att få tillgång till kapital. Jag menar därför att det bör utredas om ”särskilt stöd vid start av näringsverksamhet” kan gälla fler grupper än idag.

Stockholm den 21 oktober 2010

Penilla Gunther (KD)